

Kirkeministeriet

Folketingets Kirkeudvalg
lov@ft.dk

Kirkeudvalget har ved brev af 17. december 2018 (KIU alm. del – spørgsmål 21) bedt om min besvarelse af spørgsmål:

” Vil ministeren - evt. med bidrag fra justitsministeren, kommentere henvendelsen af 15/12-18 fra Erik Værbak, Guldborg om løsningsforslag til juridisk bindende sikring af den sidste vilje, jf. KIU alm. del - bilag 26?”

Svar:

Jeg kan oplyse, at der i lov om begravelse og ligbrænding er nogle bestemmelser, som tager sigte på, at de beslutninger, som skal træffes i forbindelse med et dødsfald, så vidt muligt er i overensstemmelse med afdødes ønske.

Det er således begravelsesmyndigheden – den kirkebogsførende sognepræst i afdødes bopælsogn - som afgør, om begravelse eller ligbrænding skal finde sted, og om en præst skal medvirke ved begravelseshandlingen (kirkelig begravelse), eller denne skal foregå uden medvirken af en præst (borgerlig begravelse).

Afgørelsen træffes på grundlag af den fremsatte anmodning og under iagttagelse af regler, der fremgår af begravelseslovens § 8, hvoraf fremgår, at ved afgørelse af, om liget skal begraves eller brændes, skal ønsker, som afdøde har fremsat efter sit fyldte 15. år, efterkommes. Ved afgørelse af, om begravelseshandlingen skal være kirkelig eller borgerlig, skal ønsker, som afdøde har fremsat efter sit fyldte 15. år, efterkommes. Var afdøde ved sin død medlem af folkekirken eller et trossamfund uden for folkekirken, anses dette som udtryk for et ønske om kirkelig begravelse, medmindre det modsatte godtgøres.

Foreligger der ingen tilkendegivelser fra afdøde med hensyn til de to nævnte spørgsmål, skal ønsker herom fra den, der fremsætter anmodningen om foretagelse af begravelse eller ligbrænding, efterkommes, medmindre en person, der stod afdøde nærmere, fremsætter et herfra afvigende ønske.

Fremsættes der indsigelse mod begravelsesmyndighedens afgørelse af spørgsmålet om begravelse/ligbrænding og kirkelig/borgerlig begravelse, og tages indsigelsen ikke til følge, forelægger begravelsesmyndigheden spørgsmålet for skifteretten, der træffer afgørelse ved kendelse, der ikke kan kæres.

I tilfælde af uenighed mellem de efterladte om valg af gravsted kan spørgsmålet herom indbringes for skifteretten, der træffes afgørelse ved kendelse, der ikke kan kæres.

Herudover er der i § 3, stk. 3 og stk. 4, i lov om begravelse og ligbrænding fastsat nogle regler, der tillægger afdødes ønsker vægt.

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Akt nr.: 35058

Dette akt nr. bedes oplyst ved henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 14. januar 2019

Det fremgår således, at asken kan spredes over åbent hav, hvis afdøde skriftligt har ønsket dette. Kravet om skriftlighed kan fraviges, når det er utvivlsomt, at det var afdødes ønske, at asken skulle spredes over åbent hav. Begravelsesmyndigheden træffer afgørelse om, hvorvidt kravet om skriftlighed kan fraviges. Fremsættes der indsigelse mod begravelsesmyndighedens afgørelse, og tages indsigelsen ikke til følge, forelægger begravelsesmyndigheden afgørelsen for skifteretten, der træffer afgørelse ved en kendelse, der ikke kan kæres.

Endvidere kan biskoppen tillade, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde (end spredning af asken over åbent hav), når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde. Biskoppens afgørelse kan påklages til kirkeministeren. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Andre ønsker til begravelsen, som afdøde måtte have, er ikke reguleret i den kirkelige lovgivning.

Umiddelbart vil jeg mene, at etablering af et nyt offentligt register, der har til formål at sikre, at afdødes ønsker til begravelsen bliver registreret, vil være en bekostelig og bureaukratisk affære. Ønsker til egen begravelse kan være af beskeden omfang, men kan også være detaljerede og omfangsrige.

Uanset om der skal udvikles på eksisterende systemer, eller om der skal udvikles nyt, vil der altid være omkostninger forbundet med at etablere en løsning. Hertil kommer løbende driftsudgifter.

Uanset hvor mange ønsker, der er noteret i et sådant register, er der ikke sikkerhed for, at ønskerne kan realiseres. Det kan fx være, at afdødes økonomiske situation på tidspunktet for registrering af et ønske er ændret væsentligt, når begravelsen til sin tid skal finde sted, eller at afdøde har ændret holdning til forskellige spørgsmål, men glemmer at registrere dette.

Ud fra en gennemsnitsbetragtning vil de fleste pårørende, der står over for at skulle arrangere en begravelse, nok strække sig langt for at efterkomme afdødes ønsker til begravelsen. Derfor er det en god idé at tale med sine nærmeste og eventuelt nedfælde sin ønsker på skrift, så eventuelle særlige ønsker bliver opdaget i forbindelse med dødsfaldet.

Afgørende er imidlertid, at jeg har svært ved at se, at det offentlige har en væsentlig interesse i at stille ressourcer til rådighed for etablering og drift af et sådant register.

Mette Bock

/ Marjun Egholm